

6 Stippen, tentakels, pompoenen en spiegelkamers: het persoonlijke universum van Yayoi Kusama.

24 Alsof je tegen de zon in hebt gekeken: nabeelden in het werk van Roland Schimmel.

12 Met haar surrealistische foto's verovert jong talent Annegien Schilling Instagram.

30 Absint en zijn hallucinerende effect op kunstenaars als Manet, Degas, Picasso, Van Gogh en Toulouse-Lautrec.

16 Matthijs Maris in het Rijksmuseum: een overzicht van het werk van een eigenzinnige kunstenaar.

36 Bijna dertig jaar na zijn dood is Basquiat nog springlevend.

19 Nieuwe inzichten: materiaal-technisch onderzoek ontrafelt het mysterie van Matthijs Maris beetje bij beetje.

42 Kunsthandelaar Bob Albricht heeft een voorliefde voor Leo Gestel, Jan Sluijters en Jan Toorop.

46 Hermanus Berserik was een schilderende kwajongen zonder boodschap. 'Er staat wat er staat.'

50 Atte Jongstra heeft niets met drugs en drinkt pas na de arbeid, die hij in stilte verricht. Hij vraagt zich af: wat stuwt mij voort?

54 In de portretten van Gijs Scholten ontstaat door precieze arceringen een flow.

58 In vroeger tijden was drinkwater niet altijd betrouwbaar. Sommige kunstenaars dronken echter meer alcoholica dan nodig om de dorst te lessen.

64 'De kunstenaar van nu is uit noodzaak een zwerfver geworden.' De-Passages in CBK Emmen.

68 Het leven lacht Svetlana Tartakovska toe. Toch sluit ze zich steeds meer af, op zoek naar puurheid.

72 Inspiratie uit onverwachte hoek: de invloed van Ingres op Picasso en Bacon.

74 Pollock zoot, Heesen zuipt, Klashorst snoof en spoot internationaal. Anke Roder over de roes.

80 Bernard Dov Wisser 'dropped out' en schildert wat hij ziet bij LSD-gebruik.

6 Yayoi Kusama redt de wereld met liefde

12 Jong talent op Instagram: Annegien Schilling

16 De *mind* van Matthijs Maris

19 Matthijs Maris: nieuwe inzichten

24 Roland Schimmel. Nabeelden

30 Absint: de groene fee of het groene kwaad?

36 Bar Basquiat

42 Op bezoek bij Kunstgalerij Albricht

46 Hermanus Berserik. Een schilderende kwajongen

50 Generator. Column Atte Jongstra

54 Gijs Scholten. Psychologische aanrakingen

58 Kunstenaars & alcohol

64 Grensgebieden

68 Eenvoud en rust.

Svetlana Tartakovska

72 Palets passie

74 Roes. Column Anke Roder

80 Bernard Dov Wisser: 'I dropped out'

86 Galerie Studio ImSpa

94 Creatieve adressen

95 Boeken

96 In het volgende nummer

uitgave
391
oktober
november
2017

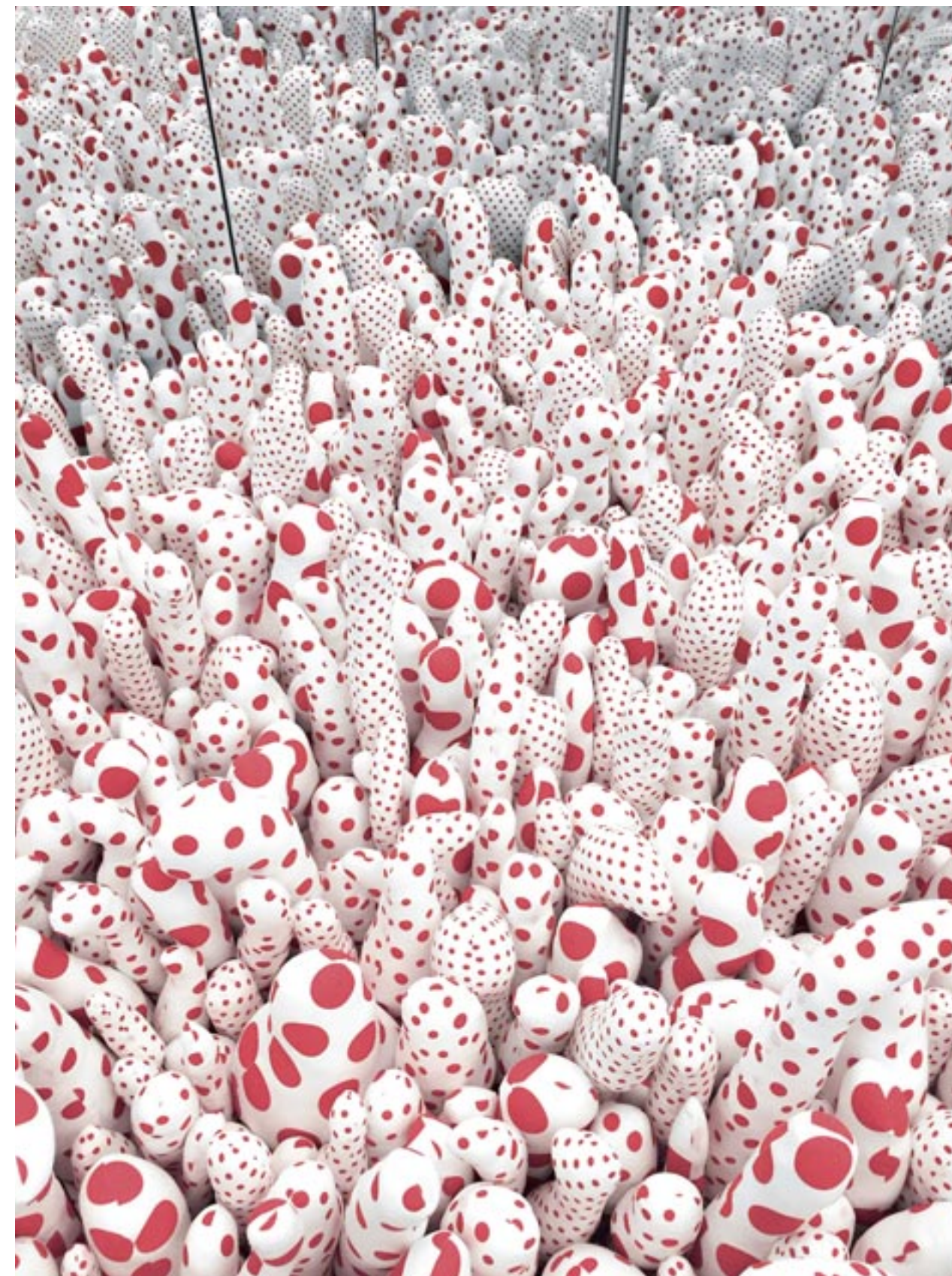

Svetlana Tartakovska
Vriendschap, olieverf
op paneel, 100 x 130 cm

Yayoi Kusama *redt* de wereld *met liefde*

'Mijn kunst komt voort uit hallucinaties die alleen ik kan zien.' Met haar stippen, tentakels, pompoenen en spiegelkamers maakt Yayoi Kusama (Matsumoto, 1929) ons deelgenoot van een heel persoonlijk en eigen universum. De inmiddels 88-jarige kunstenares woont al bijna veertig jaar in een psychiatrische instelling. Ze is nooit gestopt met kunst maken, is zelfs bijzonder productief, werkte recentelijk samen met modehuis Louis Vuitton en opende deze maand haar eigen museum in Tokio: het Yayoi Kusama Museum.

Infinity Mirror
Room - Phalli's
Field (Floor
Show), Museum
Boijmans Van
Beuningen,
Rotterdam

Instagram

fetching_tigerss

Volgen

484 berichten 880k volgers 941 volgend

Annegien ☆ 17 years old ☆ Dutch / American ☆ Email: fetching_tigerss@hotmail.com

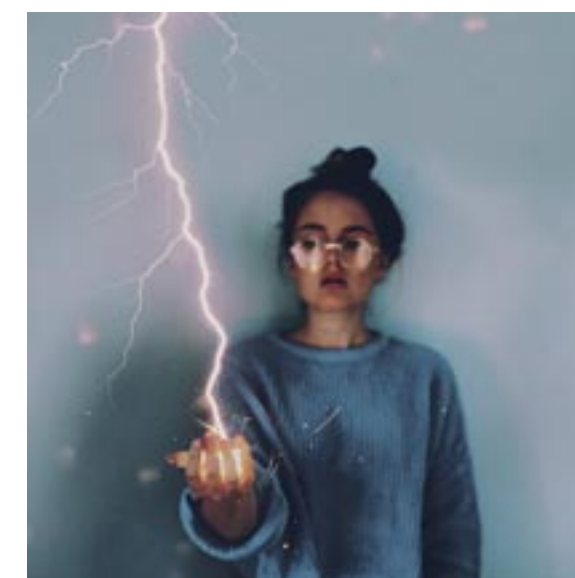
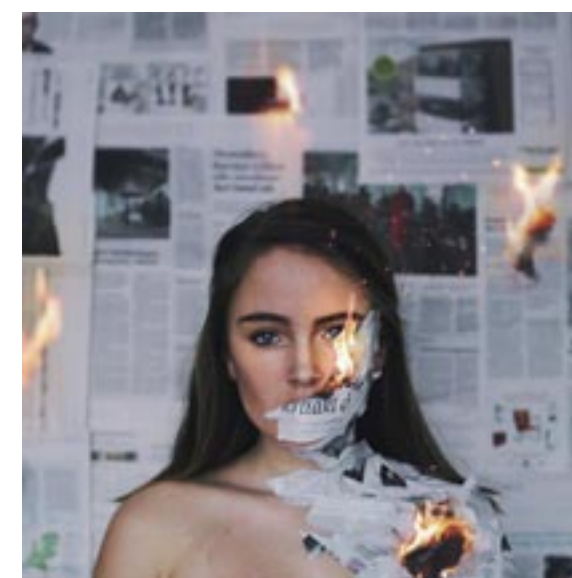
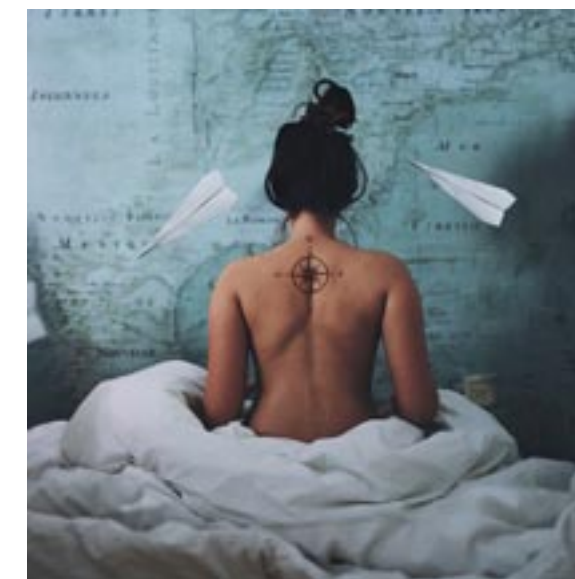
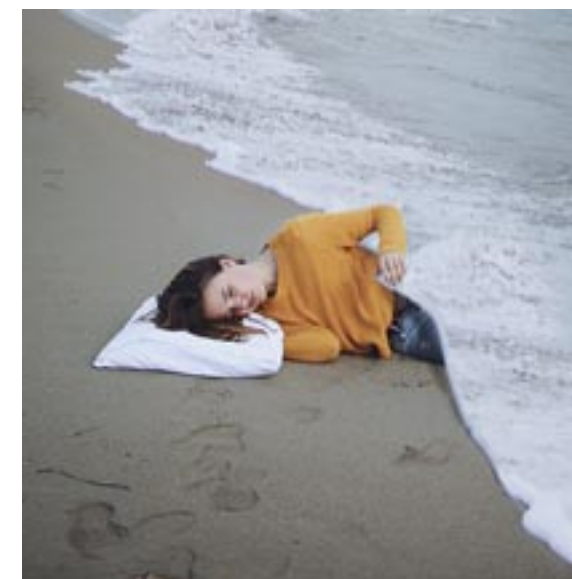
☆ Order my book 'Imagine. Shoot. Create' ▼ bit.ly/2tHXHck

Tekst Maaike Raduzzi Beeld Annegien Schilling

Jong talent op Instagram

Annegien Schilling

Annegien Schilling won eerder dit jaar de De Beste Social Award voor beste Instagrammer van Nederland, en in juli kwam haar eerste boek uit: 'Imagine.Shoot.Create.', waarin ze bij verschillende van haar Instagramfoto's uitlegt hoe ze tot stand gekomen zijn. Deze achttienjarige amateurfotograaf, zoals ze zichzelf omschrijft, veroverd nu al een paar jaar Instagram met haar verbazingwekkende surrealistische zelfportretten. Denk paraplu's vol rook, een woeste zee met golven die dienstdoen als dekbed, en regenbogen als make-up. Schillings foto's geven een prachtige nieuwe betekenis aan het woord surrealisme.

'Ik ben zo'n drie of vier jaar geleden begonnen met Instagram. Ik ben zolang ik mij kan herinneren een fotogek geweest; wilde voor verjaardagen altijd camera's enzo krijgen. Toen ik mijn eerste smartphone kreeg, was het eerste appje dat ik downloadde Instagram. Ik vond het gewoon vet: al die foto's die gedeeld werden!' Annegien heeft een breed interessegebied: 'Ik heb, en had, geen voorkeur voor bepaalde personen, accounts of soort foto's. Ik vind eigenlijk alles wel interessant. Een foto van een ander geeft je de mogelijkheid iets te zien of te ervaren dat je zelf niet bent.'

Zelfportretten

'Eerst had ik een account onder mijn eigen naam. Op een gegeven moment ontdekte ik apps waarmee je foto's kon bewerken. Ik wist in eerste instantie absoluut niet hoe dat werkte, maar ik ben er gewoon mee aan de slag gegaan. Eerlijk gezegd weet ik nog steeds niet echt wat ik doe, ik ben ook echt niet tevreden over de kwaliteit van mijn foto's. Ik zie zoveel fouten in mijn werk... Maar ik vond het idee van foto's bewerken zo interessant. En ik wilde als onderwerp aan de slag met mensen.' Waarom dan toch vooral zelf-

Matthijs Maris

Een glimp van iets hogers

Als een kluzenaar leefde hij in Londen. In de bloeitijd van de Haagse School, waartoe zijn broers Jacob en Willem behoorden, zonderde Matthijs Maris (1839-1917) zich af om een manier te vinden om uitdrukking te geven aan zijn eigen *mind*. Een opgave, want hoe kun je je diepste zielenroerselen vangen in aardse materialen als krijt en verf?

Tekst Merel van den Nieuwenhof **Beeld** Rijksmuseum Amsterdam

Volgens zijn broers was hij de beste van hun drieën. Voor de jongere generatie was hij de belichaming van de kunstenaar, een bohemien met lak aan het kunstestablishment. Critici spraken van de 'vreemde bloem' en 'de groote visionair'. Maar Matthijs worstelde, met zichzelf en met

zijn kunst. Dat werd ook pijnlijk duidelijk bij zijn dood: een laatste versie van het wanhopige 'Grief' stond op zijn ezel, onaf maar niet minder veelzeggend.

Spiegelen

Naast elkaar gehangen geven 'De vlinders' en 'Grief' een mini-samenvatting van de route die zijn werk aflegde, van het visueel waarneembare naar 'outward

impressions'. De schilderijen spiegelen elkaar in de compositie, maar zijn qua stijl en emotie tegengesteld. 'De vlinders' verwijst naar de paradijselijke staat van kinderen, die nog niet door kennis en ervaring zijn veranderd. Een onderwerp dat Maris, ondanks het feit dat hij zelf geen kinderen had, graag weergaf; hij had fijne herinneringen aan zijn eigen jeugd. De volwassen Matthijs Maris had depres-

Doopgang, 1873, olieverf op doek, 66,4 x 50,5 cm, Centraal Museum, Utrecht

Vrouwenhoofd, 1894/1898-1906, krijt en houtskool, 505 x 345 mm, Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam

sieve gevoelens en zou zijn taak als kunstenaar steeds zwaarder opvatten. De verschillende versies van 'Grief' geven daar uiting aan.

Zoeken

De tentoonstelling 'Matthijs Maris' in het Rijksmuseum is verder vooral chronologisch opgebouwd. We ontmoeten een jonge kunstenaar, die in 1860 een zelf-

portret schildert om zich te oefenen. Hij gaat uit van de bestaande wereld en beheerst alle technieken. Lage standpunten en krasjes in het verfoppervlak geven dan al aan hoe hij zoekt. Hij wil uitdrukken wat hij ziet, en meer nog: wat hij voelt.

Lausanne

Een bezoek aan Lausanne in 1861, samen met Jacob, betekent een door-

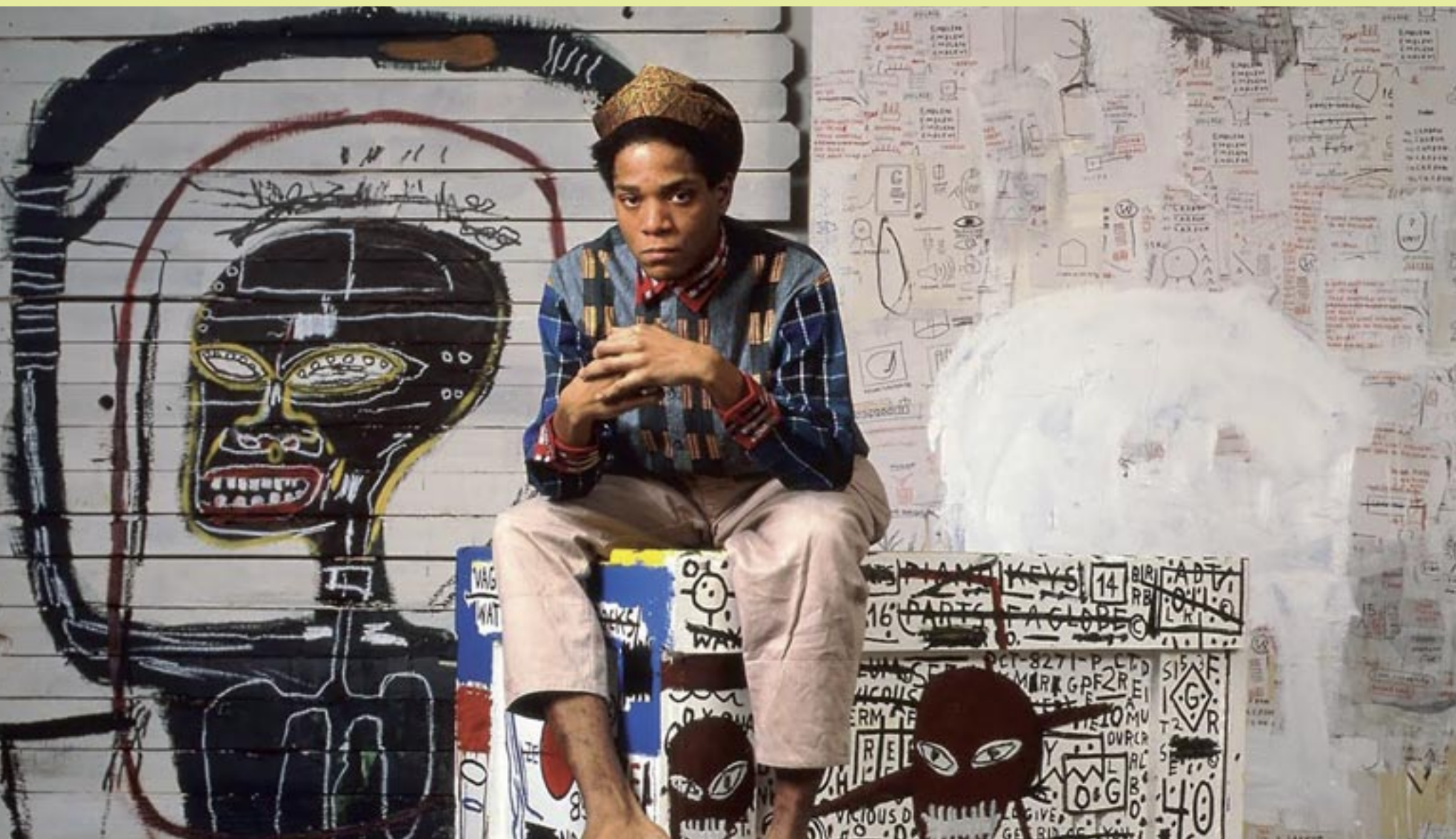
braak. Matthijs wordt gegrepen door de schilderachtige middeleeuwse stad en zijn hooggelegen kathedraal en kasteel, die zich aftekenen tegen de lucht. Het silhouet van deze bouwwerken duikt onder andere op in 'Doopgang', een tafereel dat hij boven het alledaagse weet uit te tillen. Maar het kasteel vormt ook de achtergrond van in grijzen en bruinen opgebouwde moerasachtige land-

ROLAND SCHIMMEL

NABEEELDEN

Roland Schimmel (1954) woont in Arnhem, waar hij een atelier aan huis heeft. Hij heeft inmiddels een echte kunstenaarsfamilie, met zijn vrouw die ook kunstenares is (Kinke Kooi), hun dochter die onder de naam Tenant of Culture opereert en hun zoon Janne die aan de Design Academy in Eindhoven studeert. Roland maakt schilderijen, installaties, muurschilderingen en computeranimaties en sinds kort ook kleine tekeningen.

Jumpin' Jack Flash, 2016, muurschildering met acryl,
800 x 700 cm, SCHUNCK* (foto: Fabian de Kloe)

Jean-Michel Basquiat

Bar Basquiat

Bar Basquiat

In Amsterdam is tegenwoordig een bar die op de kunstenaar Jean-Michel Basquiat (1960-1988) is geïnspireerd. In Bar Basquiat wordt zeven dagen per week Vietnamese *streetfood* geserveerd. Basquiat leeft en is een soort *style icon* geworden. Dat was wellicht niet zijn bedoeling, alhoewel hij veel met Andy Warhol omging, die zo iets wel nastreefde.

Tekst & Beeld Eric Beets

Joos van Craesbeeck, De roker
(zelfportret?), ca. 1635, olieverf op
paneel, 41 x 32 cm, Louvre, Parijs

Kunstenaars & alcohol

Tekst & Beeld Pieter Keune

IN VROEGER TIJDEN WAS DRINKWATER NIET ALTIJD BETROUWBAAR. ZO LEZEN WE IN CONTRACTEN DIE TIJDENS DE RENAISSANCE MET SCHILDERS WERDEN AFGESLOTEN NAAST HONORARIA EN TE GEBRUIKEN MATERIALEN OOK HOEVEEL BIER PER DAG TER BESCHIKKING WERD GESTELD. JE KUNT JE VOORSTELLEN DAT ER KUNSTENAARS WAREN DIE MEER ALCOHOLICA DRONKEN DAN NODIG OM DE DORST TE LESSEN.